

บันทึกความเข้าใจ
ระหว่าง
รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับ
รัฐบาลแห่งสหภาพพม่า
ว่าด้วย
ความร่วมมือเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

รัฐบาลแห่งสหภาพพม่าและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "ภาคี")

มีความกังวลว่า การค้ามนุษย์โดยเฉพาะต่อสตรีและเด็ก ถือเป็นภาระและละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงเป็นการดูหมิ่นเหยียดหยามศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และส่งผลกระทบต่อการพัฒนาด้านร่างกายและจิตใจของบุคคล พร้อมทั้งส่งผลเสียหายต่อความผูกพันและคุณค่าทางสังคม

ยอมรับว่า พันธกรณีต่าง ๆ ของภาคีภายใต้ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 29 ว่าด้วยแรงงานบังคับ และตราสารด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่ภาคีทั้งสองฝ่ายได้ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติ และยังเกิดผลใช้บังคับในการจัดการค้ามนุษย์ รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิของบุคคลใด ๆ โดยเฉพาะสตรีและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์

มุ่ง ป้องกันและปราบปรามบุคคลและกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ตามพิธีสารว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ซึ่งเพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ปี ๒๕๔๓

ยืนยันซ้ำ ในหลักการที่ระบุไว้ในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการต่อต้านการค้ามนุษย์ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ปี ๒๕๔๗ และปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ปี ๒๕๔๗

เชื่อมั่นว่า การปราบปรามอาชญากรรมการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก และการคุ้มครองเหยื่อการค้ามนุษย์ โดยความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมายและความยุติธรรมทางอาญา รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นมาตรการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพที่ประกันความยุติธรรมในการต่อต้านการค้ามนุษย์

ด้วยความปรารถนาที่จะเพิ่มพูนความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ร่วมกันทั้งสองประเทศ

จึงได้ตกลงดังต่อไปนี้

๒

๑. ขอบเขตบันทึกความเข้าใจ

ข้อ ๑

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะใช้กับการต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ ของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

๒. คำนิยาม

ข้อ ๒

เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

(ก) "การค้ามนุษย์" หมายถึง การจัดหา ขนส่ง ขนย้าย ให้ที่พักหรือรับเอาบุคคล โดยวิธีการข่มขู่ ใช้กำลัง หรือการกระทำอื่นซึ่งมีลักษณะของการข่มขืนใจ ลักพาตัว จ้อฉล ใช้กลลวง ใช้อำนาจในทางมิชอบ หรือใช้ความอ่อนแอไปในทางมิชอบ การให้หรือรับเงินหรือผลประโยชน์เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือบุคคลอีกคนหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงประโยชน์ การแสวงประโยชน์ที่หมายรวมถึงการแสวงประโยชน์จากผู้อื่นโดยการค้าประเวณีหรือรูปแบบอื่นของการแสวงประโยชน์ทางเพศ การใช้แรงงานหรือบริการแบบบังคับ การเอาคนลงเป็นทาสหรือการปฏิบัติที่คล้ายคลึงกับการเอาคนลงเป็นทาส การเป็นทาสรับใช้ หรือการตัดอวัยวะเป็นอย่างน้อยที่สุด

(ข) ความยินยอมของเหยื่อการค้ามนุษย์ต่อการแสวงประโยชน์โดยเจตนาตามที่ระบุไว้ในวงเล็บ

(ก) ของข้อนี้ถือว่าไม่มีคามเกี่ยวข้อง เมื่อได้มีการใช้วิธีการใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในวงเล็บ (ก)

(ค) เด็กที่ถูกจัดหา ขนส่ง ขนย้าย ให้ที่พักหรือรับไว้ เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสวงประโยชน์ จะได้รับการพิจารณาว่าเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ แม้ว่าจะไม่ได้เกี่ยวข้องกับวิธีการใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในวงเล็บ(ก) ของข้อนี้ก็ตาม และ

(ง) "เด็ก" หมายถึง บุคคลที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

๓. มาตรการป้องกัน

ข้อ ๓

ภาคีจะพยายามอย่างสุดความสามารถในการป้องกันการต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก โดย

๓

(ก) จัดโครงการทางการศึกษาและฝึกอาชีพสำหรับผู้ที่อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงโดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีและเด็ก เพื่อสนับสนุนให้เกิดโอกาสในการจ้างงาน และลดความเสี่ยงต่าง ๆ ต่อการค้ำมนุษย์

(ข) จัดบริการสังคมที่ปรับปรุงแล้ว เช่น การจ้างงาน การเสริมสร้างรายได้และบริการด้านสุขภาพ สำหรับทุกคนโดยเฉพาะสตรีและเด็ก ที่เสี่ยงต่อการค้ำมนุษย์

(ค) เผยแพร่ข้อเสนอแนะแก่สาธารณชนเกี่ยวกับความเสี่ยงต่าง ๆ ที่นำไปสู่การค้ำมนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก รวมทั้งวิธีการที่ใช้ในการทำให้เหยื่ออยู่ในสภาวะที่ถูกแสวงประโยชน์ และ

(ง) ดำเนินกิจกรรมรณรงค์สร้างความตระหนักให้แก่สาธารณชนในพื้นที่ต้นทาง ทางผ่านและปลายทางภายใต้เขตอำนาจของแต่ละภาคี

ข้อ ๔

ภาคีจะพยายามอย่างสุดความสามารถในการดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงต่าง ๆ และในการส่งเสริมการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานที่ปลอดภัย

ข้อ ๕

ภาคีจะพยายามอย่างสุดความสามารถเท่าที่จะเป็นไปได้ในการดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อลดปัจจัยทางด้านอุปสงค์ที่นำไปสู่การค้ำมนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

ข้อ ๖

ภาคีมุ่งมั่นเพื่อประกันว่าได้มีการดำเนินมาตรการที่เหมาะสมต่าง ๆ เท่าที่เป็นไปได้ ในการกำกับดูแลสถานประกอบการว่าได้ปฏิบัติตามกฎหมายที่ใช้บังคับของแต่ละภาคี

๔. การคุ้มครองเหยื่อการค้ำมนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

ข้อ ๗

ภาคีจะพยายามอย่างสุดความสามารถในการคัดแยกเหยื่อการค้ำมนุษย์ โดยพัฒนาหลักเกณฑ์การคัดแยกเหยื่อการค้ำมนุษย์ร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางในกระบวนการคัดแยกเหยื่อ

ข้อ ๘

เหยื่อการค้ำมนุษย์จะต้องได้รับการพิจารณาว่าเป็นเหยื่อของอาชญากรรม ไม่ใช่ผู้ละเมิดหรือผู้กระทำผิดซึ่งกฎหมายคนเข้าเมือง ดังนั้น

๔

(ก) เขื่อนการค้ามนุษย์จะต้องไม่ถูกดำเนินคดีโดยภาคีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดในข้อหาเดินทางเข้าหรือออกจากประเทศโดยผิดกฎหมาย รวมทั้งความผิดอื่นใดอันเป็นผลเนื่องมาจากการค้ามนุษย์โดยตรง

(ข) เขื่อนการค้ามนุษย์จะไม่ถูกกักขังในสถานที่กฎหมายใช้บังคับใด ๆ หรือสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ในระหว่างที่รอการส่งกลับ แต่จะถูกมอบให้อยู่ในความดูแลของกรมสวัสดิการสังคมของสหภาพพม่า หรือกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการของประเทศไทย หรือที่พักอาศัยชั่วคราว โดยจัดหาที่พักอาศัย และให้ความคุ้มครองแก่เขื่อนการค้ามนุษย์ตามกฎหมายและนโยบายของแต่ละภาคี

(ค) ภาคีจะต้องสร้างหลักประกันด้านความมั่นคงและความเป็นส่วนตัวให้แก่เขื่อนการค้ามนุษย์

(ง) เขื่อนการค้ามนุษย์จะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมโดยตลอดกระบวนการให้ความคุ้มครอง กระบวนการทางศาลและการส่งกลับประเทศ โดยคำนึงถึงหลักการของความยินยอมในการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางศาลของเขื่อนโดยตลอด

(จ) จัดให้มีกระบวนการที่คำนึงถึงความเป็นเด็ก และนำมาใช้ตลอดกระบวนการคุ้มครอง กระบวนการทางศาลและการส่งกลับ

(ฉ) หากไม่ทราบอายุของเด็กที่ตกเป็นเหยื่อที่แน่นอน แต่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเขื่อนการค้ามนุษย์ผู้นั้นเป็นเด็ก ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเหยื่อผู้นั้นเป็นเด็กจนกว่าจะมีการพิสูจน์ทราบอายุต่อไป

ข้อ ๙

เขื่อนการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็กจะต้องได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายในขณะที่ยังรอการดำเนินการอย่างสิ้นสุดในขั้นตอนการส่งกลับอย่างเป็นทางการ หน่วยงานรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องของภาคีจะต้องจัดที่พักอาศัยชั่วคราวและให้ความคุ้มครองที่เหมาะสมให้แก่เขื่อนการค้ามนุษย์ที่สอดคล้องกับนโยบายของแต่ละภาคี

ข้อ ๑๐

ภาคีจะต้องดำเนินการมาตรการที่เหมาะสมต่อผู้กระทำความผิดในคดีที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ตามกฎหมายภายในประเทศของแต่ละภาคี และจะต้องให้ความช่วยเหลือทางด้านกฎหมายแก่เขื่อนการค้ามนุษย์อย่างถูกต้องและยุติธรรม

ข้อ ๑๑

ภาคีจะต้องดำเนินการมาตรการที่เหมาะสม โดยอาจรวมถึงการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย เพื่อเป็นประกันการเยียวยาทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพสำหรับเขื่อนการค้ามนุษย์ ดังนี้

(ก) เขื่อนการค้ามนุษย์อาจเรียกร้องให้มีการคืนซึ่งทรัพย์สินและสิ่งของส่วนบุคคลที่ไม่มีการโต้แย้งสิทธิและที่เจ้าหน้าที่ยึดหรือรับในระหว่างขั้นตอนของการให้ความช่วยเหลือหรือกระบวนการพิจารณาความอาญาอื่นใด

๕

- (ข) เหตุการณ์ค้ำมนุษย์อาจเรียกร้องค่าทดแทนจากผู้กระทำผิดในความเสี่ยงภัยต่างๆ อันเป็นผล
เนื่องมาจากการถูกค้ำ
- (ค) เหตุการณ์ค้ำมนุษย์อาจเรียกร้องการชำระเงินจากบริการต่างๆ ที่ยังค้างชำระจากผู้กระทำผิด
และ
- (ง) เหตุการณ์ค้ำมนุษย์จะต้องเข้าถึงกระบวนการที่ถูกต้องของกฎหมาย ในการได้มาซึ่งความ
ยุติธรรมทางอาญา การได้รับการชดใช้ซึ่งค่าเสียหายต่างๆ และการเยียวยาทางศาลอื่นๆ

ข้อ ๑๑

ภาคีจะต้องร่วมมือกับองค์กรทางสังคมและองค์กรเอกชน เพื่อจัดที่พักอาศัยที่ปลอดภัย ให้ความ
ช่วยเหลือทางกฎหมาย การสื่อสารระหว่างเหยื่อกับครอบครัวตามความเหมาะสม การดูแลทางด้านสุขภาพ
และการดำเนินการตามความจำเป็นอื่นๆ เพื่อให้การคุ้มครองแก่เหยื่อโดยเฉพาะสตรีและเด็ก และ
ครอบครัวตามความเหมาะสม

๕. ความร่วมมือในการปราบปรามการค้ามนุษย์

ข้อ ๑๓

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบังคับใช้กฎหมายของภาคีจะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อเปิดโปง
และสืบสวนสอบสวนคดีการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็กระหว่างประเทศ ณ พื้นที่ต้นทาง ทางผ่านและ
ปลายทาง

ข้อ ๑๔

ภาคีจะจัดโครงการฝึกอบรมทั้งฝ่ายเดียวหรือร่วมกันให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างขีด
ความสามารถในการดำเนินงานตามกฎหมายที่บังคับใช้ เกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวน การดำเนินคดีกับ
ผู้กระทำผิด และการคุ้มครองเหยื่อการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

ข้อ ๑๕

(ก) ภาคีจะต้องส่งเสริมความร่วมมือทวิภาคีเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เช่น การ
ดำเนินคดีกับผู้ค้ำมนุษย์ข้ามชาติ การส่งผู้ร้ายข้ามแดน การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้าน
กฎหมายในการดำเนินคดีอาญา และ

(ข) ภาคีจะดำเนินการมาตรการที่กว้างที่สุดในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านกฎหมาย
ในการสืบสวนสอบสวน การดำเนินคดีและกระบวนการทางศาลเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ โดยสอดคล้องกับ

๖

๒. ภาตึจะใ้ภาตึอึกฝายหนึงซึ่งมาตราชการใ้การใ้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านกฎหมายใ้การดำเนินคดีอาญาที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ใ้การสืบสวนสอบสวน การดำเนินคดี และกระบวนการทางศาลเก็วกับการค้ำมนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก โดยจะยึดตามข้อตกลงต่าง ๆ ที่เก็วข้องที่มีอยู่แล้ว

ข้อ ๑๒

ตำราชและส่วนราชการต่าง ๆ ที่เก็วข้องของทั้งสองประเทศจะร่วมมือกันใ้การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เก็วข้องกับคดีการค้ำมนุษย์ อาทิ เส้นทาง สถานที่ การระบุผู้ค้ำมนุษย์ เครือข่ายการค้ำมนุษย์ และวิธีการค้ำมนุษย์ รวมทั้งข้อมูลเก็วกับการค้ำมนุษย์

ข้อ ๑๓

๑. ภาตึของทั้งสองประเทศโดยหน่วยงานภาครัฐที่เก็วข้อง พร้อมด้วยองค์กรเอกชนและองค์กรระหว่างประเทศที่เก็วข้องจะต้องประสานความร่วมมือกันใ้การเก็บรวบรวมและแลกเปลี่ยนพยานหลักฐานและข้อมูลที่เก็วข้องกับการค้ำมนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

๒. ข้อมูลและหลักฐานที่ได้จากวรรค (๑) จะต้องส่งไปยังหน่วยงานกลางของแต่ละภาตึและส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เก็วข้องใ้ื่อดำเนินการต่อไปอย่างทันการ

ข้อ ๑๔

ตำราชและส่วนราชการที่เหมาะสมของแต่ละภาตึจะต้องดำเนินมาตรการคุ้มครองตามความจำเป็น เพื่อประกันถึงความปลอดภัยของเหยื่อและพยานบุคคลจากการแก้แค้นหรือการคุมคามใ้ระหว่างและภายหลังจากการดำเนินกระบวนการทางศาล

VI. การส่งกลับประเทศ

ข้อ ๑๕

สตรีและเด็กที่ใ้รับการพิจารณาแล้วว่าตกเป็นเหยื่อของการค้ำมนุษย์จะต้องไม่ถูกผลักดันกลับประเทศ การส่งกลับเหยื่อจะดำเนินการดังนี้

๑. ส่วนราชการต่าง ๆ ที่รับผิดชอบใ้การส่งกลับจะต้องใช้ช่องทางการสื่อสารทางการทูตเพื่อแจ้งใ้ภาตึอึกฝายหนึงทราบล่วงหน้าเก็วกับการเตรียมการส่งกลับสตรีและเด็กที่ถูกค้ำและ.....

๒. การส่งกลับสตรีและเด็กที่ถูกค้ำจะจัดเตรียมการและดำเนินการโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบุคคลเหล่านั้น

๗

ข้อ ๑๖

ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องแต่งตั้งหน่วยงานกลาง เพื่อประสานงานในกระบวนการส่งกลับสตรีและเด็กที่ถูกค้า หน่วยงานกลางจะดำเนินการในหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน ดังนี้

๑. จัดเตรียมการส่งกลับสำหรับสตรีและเด็กที่ถูกค้า
๒. ดำเนินการสืบหาครอบครัว ประเมินครอบครัว และดำเนินการส่งกลับสตรีและเด็กที่ถูกค้าตามที่ได้มีการจัดเตรียมการไว้
๓. จัดให้มีการดูแลด้านความปลอดภัยแก่สตรีและเด็กที่ถูกค้าในกระบวนการส่งกลับ
๔. พยายามในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินมาตรการป้องกัน และกำกับดูแลการค้าสตรีและเด็ก และ
๕. จัดตั้งเครือข่ายด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรูปแบบการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายกับองค์กรประชาสังคมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

VII. การกลับคืนสู่สังคม

ข้อ ๑๗

ภาคีจะดำเนินการทุกวิถีทางเท่าที่เป็นไปได้ เพื่อช่วยเหลือเหยื่อจากการค้ามนุษย์ให้กลับคืนสู่ครอบครัวและชุมชนได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ เพื่อฟื้นฟูศักดิ์ศรี เสรีภาพ และความเคารพในตนเองของบุคคลดังกล่าว เพื่อจุดมุ่งหมายดังกล่าว ภาคีจะดำเนินการต่าง ๆ ที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. เหยื่อจากการค้ามนุษย์จะต้องไม่ได้รับความทุกข์ทรมานใด ๆ เพิ่มเติมจากการถูกทำให้ตกเป็นเหยื่อ การทำให้เสียศักดิ์ศรี การถูกตีตราหรือได้รับความกระทบกระเทือนจิตใจในกระบวนการทางศาล
๒. จัดเตรียมการให้ความช่วยเหลือทางสังคม ทางกายภาพ ทางจิตใจและการสนับสนุนอื่น ๆ ตามความจำเป็น อย่างต่อเนื่องให้แก่สตรีและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์และครอบครัวของบุคคลเหล่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ได้รับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ รวมทั้งโรคเอดส์/เอชไอวี
๓. สตรีและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์จะต้องไม่ถูกเลือกปฏิบัติ หรือถูกตีตราทางสังคม และ
๔. เหยื่อที่เป็นเด็กและอยู่ในวัยเรียนจะต้องได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เหมาะสม

๘

ข้อ ๑๘

ภาคีจะจัดโครงการฝึกอบรมเพื่อให้การกลับคืนสู่สังคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

๑. โครงการฝึกอบรมวิชาชีพแก่ผู้ที่เป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์เพื่อเสริมสร้างโอกาสในการได้มาซึ่งทางเลือกในการทำงานเพื่อยังชีพ และ

๒. โครงการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความตระหนักให้แก่ผู้ทำงานกับเหยื่อจากการค้ามนุษย์ในด้านพัฒนาการเด็ก สิทธิเด็ก และประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็ก/มิดิหญิงชาย ตามที่อ้างไว้ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ และตราสารด้านสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งภาคีทั้งสองฝ่ายได้เป็นภาคี

VIII. หน่วยงานกลางและคณะทำงานร่วมของภาคี

ข้อ ๑๙

๑. หน่วยงานกลาง: เพื่อความมุ่งประสงค์ในการดำเนินการตามข้อตกลงฉบับนี้ ภาคีแต่ละฝ่ายจะแต่งตั้งหน่วยงานดำเนินงาน โดยหน่วยงานดำเนินงานของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม คือ กระทรวงความมั่นคงสาธารณะ และหน่วยงานดำเนินงานของราชอาณาจักรไทย คือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒. คณะทำงานร่วมจะประกอบด้วยตัวแทนผู้มีอำนาจจากภาคีทั้งสองฝ่าย

๓. คณะทำงานร่วมจะจัดให้มีการประชุมกันเมื่อมีความจำเป็นเกิดขึ้น โดยภาคีของทั้งสองฝ่ายจะต้องเห็นพ้องร่วมกันในวันและสถานที่จัดการประชุม

๔. คณะทำงานร่วมมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

ก. ริเริ่มจัดทำยุทธศาสตร์ แนวทางปฏิบัติงานและกรอบการดำเนินงานที่จำเป็นอื่น ๆ ในการดำเนินงานตามข้อตกลงฉบับนี้

ข. จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการร่วมมือต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาในความร่วมมือซึ่งกันและกันยิ่งขึ้นในการต่อต้านการมนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

ค. กำกับดูแลและประเมินผลการดำเนินงานตามข้อตกลงฉบับนี้

ง. ทบทวนการดำเนินงานตามข้อตกลงฉบับนี้ทุก ๆ ๕ ปี

๙

VIII. บทบัญญัติสุดท้าย

ข้อ ๒๐

การระงับข้อพิพาท

กรณีที่มีความเห็นแตกต่างกันใด ๆ อันเนื่องมาจากการตีความหรือการปฏิบัติตามซึ่งข้อตกลงฉบับนี้ จะต้องจัดให้มีการเจรจาตกลงกันอย่างฉันทามติโดยผ่านช่องทางทางการทูต

ข้อ ๒๑

ผลบังคับใช้

ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องแจ้งอีกฝ่ายหนึ่งทราบโดยผ่านช่องทางทางการทูตอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ในการดำเนินการตามข้อกำหนดในชั้นตอนตามกระบวนการทางกฎหมายภายในประเทศ เพื่อให้ข้อตกลงนี้มีผลบังคับใช้ ซึ่งข้อตกลงฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ ณ วันที่ได้รับแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรจากภาคีที่แจ้งภายหลัง

ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจบอกเลิกข้อตกลงฉบับนี้เวลาใดก็ได้ โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งทราบ โดยผ่านช่องทางทางการทูต การบอกเลื่อดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ภายหลังจากหกเดือนนับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งการบอกเลิก

ข้อ ๒๒

ข้อตกลงฉบับนี้อาจมีการแก้ไขได้โดยความเห็นพ้องร่วมกันระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ข้อตกลงฉบับนี้ จัดทำคู่ฉบับขึ้นเป็นภาษาอังกฤษ

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายนี้ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้องจากรัฐบาลของตน ได้ลงนามในข้อตกลงนี้

ทำขึ้น ณ..... เมื่อวันที่

สำหรับรัฐบาลแห่ง
ราชอาณาจักรไทย

สำหรับรัฐบาลแห่ง